

Rapport om idrottares landslagskostnader

Juni 2023

Sveriges Olympiska Kommité

Anton Kalén

Sammanfattning

I Sverige investeras betydligt mindre i toppidrott än i de flesta andra länder, vilket medför att både idrottare och landslag befinner sig i en tuff ekonomisk situation. Idrottarnas ekonomi försämras ytterligare av att många behöver betala för att delta i landslagsverksamhet.

En enkät kring idrottarnas landslagskostnader, och vad som krävs för att vara internationellt konkurrenskraftiga framöver, besvarades av 41 olympiska landslag (totalt cirka 630 landslags-idrottare).

I 54 procent av de olympiska landslagen betalar idrottarna för att delta. De idrottare som berörs betalar i snitt närmare 100 000 kr/säsong. Under en vanlig säsong innebär det att idrottarna totalt betalar drygt 17 miljoner för att tävla för Sverige. Det är i högre grad idrottare med begränsade ekonomiska förutsättningar som blir tvungna att betala för landslagsdeltagande.

Trots att idrottarna betalar stora summor för deltagande så anser ansvariga för en tredjedel av landslagen att de bedriver en otillräcklig verksamhet för att vara internationellt konkurrenskraftiga.

Ansvariga för hälften av de undersökta landslagen spår att kostnaderna för idrottarna kommer att öka framöver, samtidigt som många landslag kommer att behöva göra ytterligare nedskärningar i verksamheten.

För att svensk idrott framöver ska klara att vara internationellt konkurrenskraftiga så krävs mer pengar både till idrottarna och landslagsverksamheten, ökad professionalisering av tränare och resurspersoner, satsningar på elitidrottsmiljöer och utveckling, samt förbättrat arbete med kommersiella intäkter till verksamheten som helhet.

Nyckelfakta

- I över hälften av de undersökta landslagen betalar idrottarna för att delta.
- I snitt betalar en idrottare närmare 100 000 kronor per säsong för att tävla för Sverige. Totalt drygt 17 miljoner per landslagssäsong.
- Det är i högre grad idrottare med begränsade ekonomiska förutsättningar som blir tvungna att betala för landslagsdeltagande.
- Ansvariga för hälften av landslagen bedömer att kostnaderna för idrottarna kommer att öka.
- För att svensk idrott framöver ska klara att vara internationellt konkurrenskraftiga så krävs ett betydande resurstillskott både till idrottarna och landslagsverksamheten.

Innehållsförteckning

Introduktion	4
Syfte	4
Metod	4
<i>Idrottares landslagskostnader</i>	5
<i>Kostnadsscenarier</i>	5
<i>Topp och Talang</i>	6
<i>Stipendiater</i>	6
Nutid	6
<i>Idrottare med landslagskostnader</i>	6
<i>Storlek på idrottares landslagskostnader</i>	7
<i>Idrottares ekonomiska situation</i>	9
<i>Landslagens ekonomiska situation</i>	10
Framtid	10
<i>Idrottares framtida landslagskostnader</i>	10
<i>Landslagens framtida ekonomi</i>	10
<i>Olympisk konkurrenskraft 2030</i>	11
Slutsats	12

Introduktion

Svenska toppidrottare genomför generellt sina satsningar mot världstoppen under utmanande socioekonomiska förhållanden. Sex av tio idrottare i SOK:s stödprogram Topp och Talang är i behov av stipendium för att förstärka ekonomin, och en av sex lever trots det under existensminimum. Dessutom står många av idrottarna utanför det svenska trygghetssystemet, utan tillgång till pensionsavsättning, sjukpenning eller möjlighet till bostadslån.¹

Samtidigt är svensk toppidrott underfinansierad. Ur ett internationellt perspektiv investerar Sverige väsentligt mindre pengar i olympisk idrott än andra länder.² Danmark och Norge investerar exempelvis 50 procent mer i olympisk idrott jämfört med Sverige.

Många specialidrottsförbund rapporterar att de är underfinansierade och inte har resurser att bedriva en landslagsverksamhet med tillräcklig omfattning eller kvalitet.³ Ett sätt landslagsverksamheter kan få in pengar för att kunna genomföra sina program är att låta idrottare betala för sitt deltagande, antingen genom att ta ut en avgift, eller genom att låta idrottaren bekosta exempelvis resor och mat.

Det finns i dag ingen bra översikt över hur vanligt det är att idrottare får betala för kostnader i samband med landslagsdeltagande, eller hur stora summor det handlar om.

Syfte

Syftet med denna rapport är att belysa idrottares kostnader i samband med A-landslagsaktiviteter i olympiska idrotter. Samt hur olympiska landslags ekonomiska situation hänger ihop med idrottares socioekonomiska situation. Slutligen är syftet att summera landslagens beskrivningar av vad som krävs för att kunna vara internationellt konkurrenskraftiga framöver.

Rapporten avgränsar sig till A-landslagsverksamheten i olympiska idrotter, men berör inte kostnader för lagbollsporter, utvecklingslandslag eller icke-olympiska grenar.

Metod

Vi skickade i november 2023 ut en enkät till landslagsledningen för undersökningen relevanta olympiska grenar, totalt 43 landslag från 31 olympiska specialförbund (OSF). Av dessa svarade 41 landslag (95%) från 30 förbund (97%). I dessa landslag deltar mellan 589 och 660 idrottare per säsong.

¹ Dahlberg, A. & Kalén, A. (2022). *Rapport om svenska olympiers socioekonomi*. Sveriges Olympiska Kommitte. <https://sok.se/sok-och-den-olympiska-rorelsen/sveriges-olympiska-kommitte/publikationer-och-rapporter.html>

² De Bosscher, V., & Shibli, S. (2021). *Tokyo 2020 Evaluation of the elite sport expenditures and success of 14 nations*. SPLISS. <https://spliss.research.vub.be/publications>

³ Centrum för idrottsforskning (2024). *Svensk elitidrott vid ett vägskäl: en analys av framtiden för det svenska elitidrottssystemet*. <https://centrumforidrottsforskning.se/kunskap-om-idrott/rapporter/svensk-elitidrott-vid-ett-vagskal>

Enkäten innehöll båda slutna frågor och fritextsvar om situationen i nutid och förväntningar på framtiden. Frågorna som ställdes var:

- Antalet landslagsidrottare per säsong.
- Typ och storlek på eventuella landslagskostnader i dagsläget.
- Syn på det ekonomiska läget för idrottare och landslag.
- Hur landslagskostnader förväntas förändras för 2025–2028.
- Vad som krävs för att vara konkurrenskraftiga på olympisk nivå 2030.

Vi följde upp enkäten genom samtal med knappt hälften av landslagen för förtydligande och fördjupning av svaren.

Idrottares landslagskostnader

Landslagskostnader definieras i denna undersökning som kostnader den enskilda idrottaren har i direkt anslutning till landslagsaktiviteter (träningläger och tävlingar). De kan bestå av:

1. Säsong- eller deltagaravgifter som förbunden tar ut från idrottarna för att täcka kostnader för landslagsverksamheten. Antingen i form av en generell avgift för en hel landslagssäsong (säsongavgift), eller specifikt för respektive läger och tävling (deltagaravgift).
2. Direkta kostnader: Utgifter som idrottaren själv står för. Exempelvis om idrottaren själv betalar för resor, mat eller transport av material.

Kostnader idrottare skulle ha vid en topsatsning utanför landslag är inte inräknade. Det kan exempelvis handla om inköp av ammunition, cyklar och annat material som används i tävling och träning. Det kan också handla om att idrottare har förhöjda levnadskostnader då de under perioder behöver bo utomlands eller på annan ort för att kunna träna med tillräcklig kvalitet.

Inte heller indirekta kostnader kopplat till landslagsdeltagande är inräknade. En betydande sådan kostnad är att delta på tävlingar för att kvala in till mästerskap, exempelvis i racketsport och friidrott. Ett annat exempel på indirekta kostnader är inkomstbortfall från civilt arbete i samband med landslagsdeltagande.

De kostnader för verksamhet som bekostas direkt av idrottarnas klubb eller SOK är inte inräknade. Kostnader som den enskilda idrottaren får ett individuellt stöd för att täcka från exempelvis klubb, SOK eller annan aktör är inräknat.

Kostnadsscenarier

Då antalet idrottare och omfattningen av deras kostnader kan variera mellan säsonger angav flertalet av landslagen ett spann för dessa. Vi presenterar resultaten för de olika scenarierna av lågt, medel och högt antal idrottare; samt låg, medel, och hög kostnad.

Det låga scenariot representerar den potentiella undre gränsen, ifall idrottarnas kostnader skulle vara minimala i samtliga landslag under samma säsong. Detta skulle i princip endast vara rimligt om inga landslag har något mästerskap. Det höga scenariot motsvarar den potentiella övre gränsen för idrottares kostnader.

Topp och Talang

Topp och Talang är ett stöd för svensk olympisk toppidrott som drivs av SOK. Grundidén bakom programmet är att potentiella idrottare ska ha möjlighet att göra en internationell toppidrottsatsning, oberoende av deras ekonomiska eller sociala bakgrund. Programmet är ett skraddarsytt och behovsprövat stöd för idrottare som bedöms ha potential att nå medaljkapacitet vid olympiska spel.

Målet är att idrottaren inom tre till sex år når världstoppen i sin idrott. För den som redan är i världstoppen handlar det om att cementera sin position och utveckla det som utvecklas kan.

Under 2023 ingick 150 idrottare i Topp och Talang från de landslag som ingår i rapporten.

Stipendiater

En del av Topp- och Talangstödet är möjligheten att söka ett inkomstprövat stipendium för att underlätta livet som elitidrottare. Stipendiet kan fås av idrottare som har en bruttoinkomst på under 300 000 kr/år (25 000 kr/månad) och inte har aktiebolag.

Stipendiaterna är därmed den grupp av Topp och Talangidrottare som har sämst ekonomiska förutsättningar.

Under 2023 delade SOK ut stipendium till 88 idrottare från de landslag som ingår i rapporten.

Nutid

Idrottare med landslagskostnader

I drygt hälften av landslagen innebär det en kostnad för idrottarna att delta (Tabell 1). Av dessa tar hälften ut både en avgift och låter idrottarna stå för direkta kostnader, i en tredjedel står idrottarna bara för direkta kostnader och en sjättedel tar bara ut en avgift.

Totalt står idrottare för direkta kostnader i knappt hälften (19/41) av landslagen och en tredjedel av landslagen tar ut säsong- eller deltagaravgift (14/41).

Tabell 1. Antal landslag med kostnader för idrottare.

Scenario	Antal landslag	Andel av landslag
Innebär kostnader för idrottarna	22	54%
Endast direkta kostnader	8	20%
Endast säsong/deltagaravgift	3	7%
Både direkta kostnader och avgift	11	27%
Inga kostnader för idrottarna	19	46%

Landslagsdeltagande innebär en kostnad för knappt tre av tio idrottare (Tabell 2). Andelen är snarlik mellan de tre olika scenarierna för antalet landslagsidrottare.

Tabell 2. Antal idrottare med landslagskostnader.

Scenario	Totalt antal idrottare	Antal idrottare med kostnader	Andel idrottare med kostnader
Lägsta antalet idrottare	589	161	27%
Normala antalet idrottare	629	176	28%
Högsta antalet idrottare	669	191	29%

Fyra av tio Topp och Talangidrottare har landslagskostnader, tio procentenheter högre än bland samtliga landslagsidrottare (Tabell 3). Hälften av idrottarna som mottar stipendium från SOK har landslagskostnader. Då stipendiet i grunden ges till de idrottare i Topp och Talang som tjänar minst, indikerar detta att idrottarna med sämst ekonomiska förutsättningar också är de som har störst risk för att själva behöva bekosta delar av deras landslagsdeltagande.

Tabell 3. Antal idrottare i Topp och Talang, samt stipendiaterna med landslagskostnader.

	Totalt antal idrottare	Antal idrottare med kostnader	Andel idrottare med kostnader
Landslagsidrottare	629	176	28%
Topp och Talang	150	57	38%
Stipendiaterna	88	41	48%

Landslagsidrottare utgår ifrån medelscenariot. Topp och Talang samt stipendiaterna inkluderar endast idrottare i de 41 inkluderade landslagen.

Storlek på idrottares landslagskostnader

Den genomsnittliga landslagskostnaden för de idrottare som har kostnader är 97 000 kr/säsong (lågt kostnadsscenario: 79 000 kr/säsong, högt kostnadsscenario: 115 000 kr/säsong).

Tabell 4 visar hur landslagskostnaderna varierar kraftigt mellan idrottarna, 80% av idrottare som har landslagskostnader betalar mellan 10 000 och 175 000 kr/säsong under ett normalt år.

Tabell 4. Fördelning av idrottares landslagskostnader.

Percentil	Lägsta kostnads-scenariot	Normala kostnads-scenariot	Högsta kostnads-scenariot
10%	10 000 kr	10 000 kr	10 000 kr
20%	30 000 kr	47 500 kr	55 000 kr
30%	55 000 kr	60 000 kr	65 000 kr
40%	60 000 kr	72 500 kr	80 000 kr
Median	70 000 kr	80 000 kr	100 000 kr
60%	75 000 kr	140 000 kr	160 000 kr
70%	120 000 kr	150 000 kr	160 000 kr
80%	140 000 kr	162 500 kr	200 000 kr
90%	150 000 kr	175 000 kr	250 000 kr

Percentilerna anger den andelen idrottare som har en landslagskostnad som är lika eller understiger den angivna kostnaden. Exempelvis har 10% av idrottarna med landslagskostnader en kostnad på 10 000 kr/säsong eller lägre.

Den totala summan av idrottares landslagskostnader per säsong ses i Tabell 5. Det lägsta scenariot bör ses som orimligt, då det innebär att samtliga 41 landslag har minimalt antal landslagsidrottare och minimala kostnader under samma säsong. Likaså bör scenariot med högsta antalet idrottare och högsta kostnaden ses som orimligt.

Totalt står idrottare för en total kostnad på 14–20 miljoner kronor per säsong, plus eventuella kostnader i de två landslag som ej svarat. En snittsäsong är idrottares totala kostnader 17 miljoner.

Tabell 5. Årlig summa av idrottares landslagskostnader.

Scenario	Lägsta kostnads-scenariot	Normala kostnads-scenariot	Högsta kostnads-scenariot
Lägsta antalet idrottare	13 mkr	15 mkr	18 mkr
Normala antalet idrottare	14 mkr	17 mkr	20 mkr
Högsta antalet idrottare	15 mkr	19 mkr	23 mkr

Denna summa kan ställas i relation till det landslagsstöd som Riksidrottsförbundet (RF) delar ut årligen. Syftet med stödet är att ge förutsättningar att utveckla den internationella konkurrenskraften i specialidrottsförbundens landslagsverksamhet.

Under 2022 delade RF ut totalt 89 miljoner kronor i landslagsstöd. Av dessa gick 51 miljoner kronor till de OSF som är inkluderade i denna rapport.⁴ Utöver de 41 olympiska landslagen har dessa förbund även ett drygt 40-tal icke-olympiska och paralympiska landslag, som också tar del av landslagsstödet.

Detta innebär att idrottares landslagskostnader motsvarar en tredjedel av det totala landslagsstödet för dessa 30 förbund, inräknat deras icke-olympiska landslag.

Idrottares ekonomiska situation

Landslagens egna beskrivningar i enkäten och uppföljande samtal visar på ett spann av olika ekonomiska förutsättningar för idrottarna. I grova drag kan situationen beskrivas utifrån fyra olika grupper av idrotter.

I hälften av grenarna finns ingen möjlighet för idrottare att försörja sig på sin idrott, ens på internationell toppnivå. Idrottarna är helt beroende av ekonomiskt stöd, exempelvis från familj. Ofta lever de nära existensminimum för att kunna genomföra en helhjärtad satsning. Alternativt försöker idrottarna kombinera sin satsning med civilt jobb eller studier. Men det är då ofta svårt att satsa fullt ut, exempelvis då läger och tävlingar innebär inkomstbortfall. Samtidigt konkurrerar de mot idrottare från andra länder som har ekonomisk uppbackning för att kunna göra heltidssatsningar.

I en femtedel av grenarna finns det pengar att tjäna när man når absoluta världstoppen, i princip medaljnivå på VM eller OS. Däremot finns det väldigt begränsade möjligheter till inkomster för aktiva under världstoppen, även för de som är på landslagsnivå.

I en knapp femtedel av grenarna finns det i dagsläget lösningar som gör den ekonomiska situationen gångbar för idrottare på landslagsnivå. Det kan finnas vissa möjligheter till inkomster från prispengar och sponsorer, även för de som ännu inte nått medaljnivå. Ofta finns ekonomiskt stöd från klubbar eller SOK för att kunna genomföra satsningar.

Det finns en handfull grenar där landslagsidrottare har relativt goda ekonomiska förutsättningar. Det är kommersiellt gångbara idrotter, med goda möjligheter till idrottsrelaterade inkomster. Även dessa grenar beskriver dock en ekonomiskt utmanande situation innan idrottare når landslagsnivå. Det finns ett gap efter gymnasiet som är utmanande.

I många av idrotterna kräver en toppidrottssatsning en stor ekonomisk investering utanför landslagsverksamheten. Det kan handla om att idrottare måste tävla mycket på internationell nivå för att kunna kvala in till mästerskap, inköp och transport av material, att idrottare måste anställa/ersätta tränare och andra resurspersoner eller att man behöver träna mycket utomlands i vissa idrotter.

⁴ Centrum för idrottsforskning (2024). *Statens stöd till idrotten – Uppföljning 2023* (ss. 121–122). <https://centrumforidrottsforskning.se/kunskap-om-idrott/rapporter/statens-stod-till-idrotten-uppfoljning-2023>

Landslagens ekonomiska situation

Drygt en tredjedel av landslagen beskriver att deras verksamhet är otillräcklig på grund av bristande ekonomi. Det handlar både om att man tvingas åka på betydligt färre tävlingar eller läger, och att man kan ta ut färre idrottare än optimalt.

Inflationen och den svaga kronan anstränger ekonomin i de allra flesta landslag, även de som i dagsläget har behållit verksamhetens omfattning. Kostnadsökningarna har slagit både direkt och indirekt, direkt med exempelvis ökade rese- och boendekostnader, men också indirekt då internationella förbund och tävlingsarrangörer har höjt avgifter.

En generell trend som anstränger landslagens ekonomi är ett utökat tävlingsprogram. Antalet internationella tävlingar har ökat och i flera idrotter krävs det att man tävlar mer för att kunna kvala in till EM, VM och OS.

Framtid

Idrottares framtida landslagskostnader

Landslagsledningarnas förväntningar på kostnader för idrottare i framtiden ses i Tabell 6. Knappt hälften av landslagen förväntar sig införa eller höja kostnaden för idrottarna. Endast ett landslag ser lägre kostnader för idrottare.

Av landslagen där idrottare i dag har kostnader förväntar sig hälften att idrottarnas kostnader kommer öka framöver. Av landslag där idrottare i dag inte har kostnader förväntar sig drygt en tredjedel att införa det framöver.

Tabell 6. Förväntad utveckling av idrottares landslagskostnader.

Förväntade kostnad för idrottare 2025–2028	Ingen kostnad för idrottare idag (n = 19)	Kostnad för idrottare idag (n = 22)	Totalt (n = 41)
Högre summa än idag	7 (37%)	11 (50%)	18 (44%)
Ungefär samma som idag	11 (58%)	9 (41%)	20 (49%)
Lägre summa än idag	—	1 (5%)	1 (2%)
Vet ej	1 (5%)	1 (5%)	2 (5%)

Landslagens framtida ekonomi

Generellt så beskriver de flesta landslagsledningar en dyster ekonomisk framtid. Ett par landslag har redan bekräftade budgetminskningar och en fjärdedel av landslagen beskriver att de kommer behöva dra ner på sina program framöver.

Många av landslagen lyfter att deras ekonomiska framtid är starkt beroende av landslagsstödet och andra bidrag från SOK. Utöver storlek på bidrag nämner flera förbund även vikten av

långsiktighet och stabilitet i stödsystemen som viktiga faktorer för att våga göra landslagsatsningar.

Endast något enskilt landslag ser positivt på framtiden ekonomiskt.

Olympisk konkurrenskraft 2030

På frågan om vad som krävs för att kunna vara konkurrenskraftiga på olympisk nivå 2030 var svaren från landslagen i hög grad samstämmiga. Fem huvudteman framkom: mer pengar till idrottare, mer pengar till landslagsverksamhet, ökad professionaliseringen av tränare och resurspersoner, satsningar på elitidrottsmiljöer och utvecklingsatsningar samt förbättra jobbet med kommersiella intäkter.

Mer pengar till idrottare

En stor majoritet av landslagen svarade att öka det ekonomiska stödet till idrottarna var det viktigaste för att stärka deras internationella konkurrenskraft. Det ökade stödet behövs för att täcka idrottares levnadskostnader, så de kan genomföra en hållbar och långsiktig satsning på sin idrott.

Det ökade stödet till idrottare skulle betyda att fler idrottare skulle kunna genomföra en tillräcklig satsning för att kunna nå världstoppen. Det skulle också innebära att idrottare kan ha längre elitidrottskarriär och därmed fortsätta utvecklas och prestera internationellt under längre tid.

Ett ökat stöd till idrottare menar flera landslag också skulle göra att fler väljer att göra en toppidrottsatsning. Detta inte minst hos idrottare från svagare socioekonomisk bakgrund, som inte har möjlighet till ekonomiskt stöd från föräldrar eller omgivning.

Flera landslag lyfter också vikten av att öka det ekonomiska stödet för att idrottare ska kunna tävla och träna internationellt i tillräckligt stor utsträckning.

Mer pengar till landslagsverksamhet

En central aspekt som många landslag lyfter är behovet av en större budget för att kunna bedriva en konkurrenskraftig verksamhet. En tredjedel av landslagen har behov av ekonomiskt tillskott för att kunna höja kvalitet och omfattning på sin nuvarande verksamhet.

Samtidigt beskriver ytterligare ett flertal landslag ett behov av att kraftigt öka budgeten framåt, för att kompensera för kostnadsökningar och utökade tävlingsprogram.

Ökad professionaliseringen av tränare och resurspersoner

En majoritet av landslagen lyfter vikten av att ha ett professionellt team av tränare och resurspersoner för att kunna vara konkurrenskraftiga.

I många av idrotterna innebär detta bättre finansiering för att kunna anställa tränare och resurspersoner i landslag och elitidrottsmiljöer där idrottarna bedriver sin dagliga träning. Att ha professionella tränare och resurspersoner skulle innebära att idrottare kan få mer stöd och coaching och därigenom höja kvalitén på sina satsningar.

I vissa idrotter där det finns professionella tränare i dag kan det handla om att utöka teamet med resurspersoner i olika expertroller. Det kan handla om att i högre utsträckning ha tillgång till fysrådgivare, tekniktränare, fysioterapeuter, analytiker och dylikt.

En annan aspekt som lyfts av många landslag är vikten av att säkra eller höja kompetensen bland tränare och resurspersoner. Det handlar dels om relevant utbildning, erfarenhetsutbyte och att behålla ledare över längre tid.

Satsningar på elitidrottsmiljöer och utvecklingsatsningar

Flera landslagsledningar trycker på vikten av att skapa eller stärka centrala elitidrottsmiljöer för att kunna ge idrottare träning och sparring på tillräckligt hög nivå. Dessa elitidrottsmiljöer möjliggör för idrottare att dagligen jobba med tränare och resurspersoner.

På samma spår så nämns utvecklingsatsningar på idrottare i juniorålder och i etableringsfas på seniornivå, där behovet av bättre träningsmiljöer beskrivs som ännu större än på seniorldagsnivå.

Förbättra jobbet med kommersiella intäkter

En handfull förbund tar upp vikten av att stärka sitt kommersiella arbete, för att kunna dra in pengar via sponsorer och partnerskap. Förstärkningen handlar både om tillförsel av resurser och kompetens för att jobba med de kommersiella frågorna.

Slutsats

Denna rapport visar att den ansträngda ekonomin i svenska olympiska landslag ytterligare försämrar toppidrottarens redan utsatta socioekonomiska situation. I över hälften av de olympiska landslagen behöver idrottarna betala för att delta. Av de runt 630 landslagsidrottarna är det knappt 30 procent som betalar.

De idrottare som berörs betalar i snitt närmare 100 000 kr/säsong för att tävla för Sverige. Under en vanlig säsong innebär det att idrottarna totalt betalar drygt 17 miljoner. Det är i högre grad idrottare med begränsade ekonomiska förutsättningar som blir tvungna att betala för sitt landslagsdeltagande.

Även med de kostnader som idrottarna själva står för så är ekonomin för många landslag alltför begränsad för att kunna bedriva verksamhet i den omfattning och kvalité som krävs för att på önskvärt sätt kunna konkurrera internationellt. Exempelvis väljs viktiga tävlingar bort, landslagsläger ställs in eller färre idrottare än önskvärt får möjligheter att delta i verksamheten.

Framtidsutsikten är i dagsläget mörk. Ansvariga för hälften av de undersökta landslagen bedömer att kostnaderna för idrottarna kommer att öka framöver, samtidigt som många landslag kommer att behöva göra ytterligare nedskärningar i verksamheten.

För att Sverige skall kunna vara internationellt konkurrenskraftiga framöver krävs:

1. **Mer pengar till idrottarna:** Ett ökat ekonomiskt stöd till landslagsidrottarna är avgörande för att täcka levnadskostnader, möjliggöra långsiktiga satsningar och locka fler att göra en toppidrottssatsning, särskilt de från svagare socioekonomiska bakgrunder.
2. **Mer pengar till landslagsverksamhet:** En kraftig ökning av landslagens budget krävs för att framöver kunna bedriva en internationellt konkurrenskraftig verksamhet.
3. **Ökad professionaliseringen av tränare och resurspersoner:** En ökad finansiering krävs för att kunna ha ett hållbart team av anställda tränare och resurspersoner som kan arbeta långsiktigt. Det handlar också om att höja tränares kompetens, med bland annat relevant utbildning.
4. **Skapa fler elitidrottsmiljöer och utvecklingsatsningar:** Att skapa eller stärka centrala elitidrottsmiljöer skulle för många idrotter höja möjligheten för idrottarna att befinna sig i kvalitativa träningsmiljöer med bra tränare. Miljöerna bör kompletteras med utvecklingsatsningar för idrottare i juniorålder och i etableringsfas på seniornivå.
5. **Förbättra arbetet med kommersiella intäkter:** Flera förbund behöver stöd i sitt kommersiella arbete för att stärka resurserna till sin landslagsverksamhet via sponsorer och partnerskap.